

INTERJÚ

Új központi hivatal felel Magyarország védelmi tervezésének összehangolásáért

Interjú Lakatos Tibor r. dandártábornokkal, a Védelmi Igazgatási Hivatal főigazgató-helyettesével

A new central office is responsible for coordinating Hungary's defence planning

Interview with Tibor Lakatos police brigadier general, Deputy Director-General of the Defence Administration Office

Márton Balázs

doktorandusz
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Rendészettudományi Kar
marton.balazs@uni-nke.hu

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2024. 08. 30. Átdolgozás: 2024. 09. 20. Elfogadás: 2024. 10. 12.

Absztrakt

A nemzetközi rendszer stabilitását fenyegető világméretű trendek időről időre nehezen kezelhető regionális vagy helyi válsággócok kialakulásához vezetnek. A biztonsági környezet kedvezőtlen változására a legtöbb ország a védelmi és ellenálló képességének erősítésével reagál. Magyarország környezetében az elmúlt időszakban több olyan esemény is bekövetkezett, amelyek a koordinált, teljes körű, de egyben rugalmas védelmi tervezés felépítését indokolják. Ennek fő felelőse a 2022-ben központi hivatalként megalakult és a Miniszterelnöki Kabinetiroda alá tartozó Védelmi Igazgatási Hivatal, amelynek főigazgató-helyettese, Lakatos Tibor r. dandártábornok beszélt a szervezetről és a legfontosabb feladataikról.

Kulcsszavak: védelmi igazgatás, veszélyhelyzet, honvédelem, rendészet

Abstract

Global trends that threaten the stability of the international system lead from time to time to regional or local crisis that are difficult to manage. Most of the countries respond to the unfavorable changes of the security environment by strengthening their defense and resilience capabilities. Several events have occurred in Hungary's security environment in the past period which justify the construction of coordinated, comprehensive, but at the same time flexible defense planning. The main responsible for this is the Defense Administration Office, which was established as a central office in 2022 and belongs to the Cabinet Office of the Prime Minister. The deputy director-general, Tibor Lakatos police brigadier general spoke about the office and their most important tasks.

Keywords: emergency management, crisis situation, defence, law enforcement

Mondhatni, hogy a Védelmi Igazgatási Hivatal (Hivatal) egy fiatal szervezet, hiszen idén novemberben ünnepelte első születésnapját. Mivel telt a Hivatal első éve?

Az első évben végzett feladataink sokrétűek voltak. Először is a jogszabályalkotásban való részvételt említeném. El kellett fogadni a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény (Vb.) végrehajtási rendeleteit, valamint a Vbő. hatálybalépésével módosultak bizonyos ágazati jogszabályok, például a katasztrófavédelemről szóló törvény. A Hivatal ezeknek a jogszabályok az előkészítésében tevékenyen részt vett. Másodszor,

mint új szervezetnek, ki kellett építenünk kapcsolatainkat a minisztériumokkal, társszervekkel. Ennek érdekében számos megbeszélést szerveztünk, sőt meglátogattuk az összes területi védelmi bizottságot (Magyarországon összesen húsz területi védelmi bizottság működik, vármegyénként és a fővárosban egy-egy – szerz.), amelyek szakmai felügyeletét immáron a Hivatal végzi. Harmadszor, a NATO Válságreakálási Rendszere alapján nemzeti válságreakálási intézkedéseket kell elfogadni, amely feladatot a Honvédelmi Minisztériumtól vettük át. Negyedszer, elkezdtuk az ország összehangolt védelmi tervének az előkészítését, amely egy minősített tervdokumentum, ami meghatározza a Magyarországot fenyegető védelmi és biztonsági kihívással összefüggésben szükséges összehangolt védelmi tevékenységet, eljárást és együttműködési feladatokat. Ehhez kockázatértékeléseket kellett készítenünk, melyek megléte egyébként uniós kötelezettség is. Végül, de nem utolsó sorban, kialakítottunk a nemzeti eseménykezelés koncepcióját.

A Belügyi Szemle olvasói többnyire szakemberek, mégis, ha laikusoknak kellene elmagyaráznia, hogy a Hivatal milyen szerepet tölt be Magyarország védelmi rendszerében, milyen választ adna?

Az imént említett Vbö. törvény a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerveként határozza meg a Hivatalt. Védelemi képességre külső, tipikusan katonai támadással szemben van szükség. Biztonsági képességek alatt az ország belső biztonságára kell gondolni, a közrend fenntartására, az ország irányítása folytonosságának megőrzésére, egyszerűen a kormányzásra, a lakosság védelmére, lényegében arra, hogy az ország rendkívüli helyzetekben is működni tudjon. A védelem és a biztonság ott kapcsolódnak össze, hogy a fenntartásukért ugyanazok az erőforrások vehetők igénybe, csak éppen ezek szerepe változik. Ezeket az erőforrásokat számba kell venni, és fel kell készülni szinte bármilyen jellegű rendkívüli eseményre. A Hivatal végzi ezt a felkészítést a rendvédelmi szervek (például a rendőrség, Terrorelhárítási Központ stb.), de a minisztériumok szintjén egyaránt.

Melyek a hivatal fő feladatai és ezek ellátásához milyen hatásköröket gyakorolhat?

A Hivatalnak többek között össze kell hangolnia a Magyarország védelmi és biztonsági érdekeivel összefüggő igazgatási feladatokat és azok ellátását. Koordinálja a Vbö.-ben meghatározott védelmi és biztonsági tervezés feladatait. Ha a Kormány úgy dönt, akkor nemzeti eseménykezelő központot működtet,

amelynek fő feladata az összkormányzati válságkezelés, illetve a különleges jogrendi feladatellátás szakmai koordinációja és összehangolása felkészülési időszakban, valamint védelmi és biztonsági esemény idején. Koordináljuk az összehangolt védelmi tevékenységre történő összkormányzati felkészülést, előkészítjük a védelmi és biztonsági szervezetek, valamint a közigazgatás állományának védelmi és biztonsági célú felkészítésének követelményeit, de az előzőkön túl még számos egyéb feladatot is ellátunk, például ellenőrizzük a védelmi és biztonsági célú feladatellátást és az arra való felkészülést a minisztériumok, kormányzati főhivatalok és központi hivatalok tekintetében.

Milyen erőforrásokkal dolgoznak, kikből áll a csapat?

Mondhatni, hogy kis szervezet vagyunk, a Hivatal engedélyezett létszáma 31 fő. A csapat jórészt hivatásos állományú kollégákból áll, akiket a Belügyminisztériumból vagy a Honvédelmi Minisztériumból vezényeltek hozzánk. A szervezetet tekintve a hierarchia csúcsán a főigazgató áll, dr. Kádár Pál személyében. Én töltöm be az egy főigazgató-helyettesi beosztást, és egyúttal a nemzeti eseménykezelés előkészítő törzsét is vezetem. Három főosztályunk van, élükön főosztályvezetőkkel. A főosztályvezetők sok éves katonai és katasztrófavédelmi tapasztalattal bíró szakemberek, akik kivétel nélkül vettek már részt korábban valamilyen kiemelt válsághelyzet kezelésére létrehozott operatív törzs munkájában.

Milyen különleges képességek, kompetenciák szükségesek a kollégáiknak a Hivatalban folyó tevékenység hatékony és eredményes ellátásához?

Ahogy a hatáskörünkből kitűnik, alapvetően koordináló szervezet vagyunk, amelyhez elengedhetetlen a jó kapcsolatteremtő- és fenntartó képesség. Ezen kívül a vonatkozó jogszabályok megfelelő ismerete nélkülözhetetlen. Előnyt jelent, ha valamilyen tapasztalattal bír az illető a védelmi igazgatás területéről. Ez nem megugorhatatlan követelmény, hiszen a védelmi igazgatás mint feladat már eddig is létezett, csak – ahogyan arra már utaltam – széttagoltan. A válsághelyzetben az első és legfontosabb a higgadság és a türelem, amelyhez jó lényeglátásnak kell társulnia.

Hogy néz ki egy átlagos munkanapja?

Reggel fél ötkor szoktam kelni, majdnem minden nap hat és hét óra között edzeni megyek. Hiszem, hogy a napi stressz oldására fontos a rendszeres testmozgás. Reggelente van egy eligazítás vagy értekezlet a teljes állomány részvételével,

esetleg szűkebb, vezetői körben. Napközben többnyire megbeszéléseken, egyeztetéseken veszek részt azokkal a szervekkel, amelyekkel a Hivatalnak együttműködése, kapcsolata van. A jó gyakorlat és más országok tapasztalatainak beépítése végett a külföldi partnerszervezetek vezetőivel rendszeresen találkozom, így sokat utazom külföldre. Vannak európai uniós feladataink is, részt veszünk munkacsoportüléseken, így időnként Brüsszelben is megfordulok. Végül, a felkészüléshez szükséges erőforrások fejlesztése, beszerzése zajlik jelenleg, például válságkezelési számítógépes szoftveré. Ezért viszonylag sűrűn kell külső szereplőkkel, cégekkel tárgyalnom.

A legtöbben a koronavírus-járvány alatt az Operatív Törzsben végzett megfeszített munka nyomán találkozhattak a nevével, akkor az Országos Rendőr-Főkapitányság Rendészeti Főigazgatóságának főosztályvezetőjeként dolgozott. Milyen út vezetett a Hivatal főigazgató-helyettesi beosztásáig?

Még a járvány alatt kerültem a Rendészeti Főigazgatóságon belül a kommunikációs csapat élére, azonban az ezzel járó teendőket a veszélyhelyzetkezelési feladatok miatt nem tudtam érdemben ellátni. Később, amikor megfogalmazódott a Hivatal felállításának ötlete és velem együtt egy nemzeti eseménykezelési képesség kialakításának az igénye, akkor már felmerült a nevem ennek a vezetésére. Elsősorban a koronavírus-járvány alatt és ezt megelőzően több válsághelyzetben, például a 2015-ös migrációs válságban szerzett tapasztalataim miatt. A Hivatal felállítását megelőzően a Belügyminisztériumban létrejött a Védelmi Igazgatási Főosztály, ezt én alakíthattam ki. Majd a Védelmi Tanács (a Védelmi Tanács a kormányzati döntéshozatal különös hatáskörű politikai döntéshozó fóruma, elnöke a miniszterelnök, titkára a nemzetbiztonsági főtanácsadó, tagja a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter, a belügyminiszter, a honvédelmi miniszter, a külügyi és külügyminiszter, valamint a nemzetbiztonsági főtanácsadó – szerz.) döntése volt, hogy az eseménykezelési képesség előkészítő feladatait a Hivatal főigazgató-helyettesi beosztásában lássam el. Fontosnak tartom hozzátenni, hogy örömmel dolgoztam a Belügyminisztériumban. Egy ilyen képesség létrehozása nagy szakmai kihívás és megtisztelő felkérés volt, így elvállaltam.

Hogyan tudja összeegyeztetni elfoglaltságait családi életével, van-e olyan hobbija, amely segít a kikapcsolódásban?

Leginkább a sport, a testmozgás által. A work-life balance szempontjából a koronavírus-járvány alatti időszak lényegesen rosszabb helyzet volt. Szeretek utazni is, bár mostanában ezt leginkább a szolgálati utak teszik ki.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Márton B. (2024). Új központi hivatal felel Magyarország védelmi tervezésének összehangolásáért – Interjú Lakatos Tibor r. dandártábornokkal, a Védelmi Igazgatási Hivatal főigazgató-helyettesével. *Belügyi Szemle*, 72(12), 2439–2444. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i12.pp2439-2444>